

A MUNKA

XX. évfolyam, 32. szám.

ára 24 fillér

Sálgótarján, 1942 augusztus 8

Kötelességünk.

Még alig jutottunk túl a nyár derekán és a magyar ég alatt épp úgy perzselően süt a nap, mint az orosz mezőkön Voronezs térségében, ahol hosszúfrontot tartanak honvédeink, hogy biztosítsák a délkelet felé törő német és szövetséges csapatok előnyomulását, de már arra kell gondolnunk, hogy alig néhány rövid hónap és jön a tél, amely orosz földön hamarabb köszönt be, mint nálunk. Itthoni gondjaink mellett is tehát elsősorban harcoló katonáinkra kell figyelemmel lennünk és előre gondolni, hogy a majdan beköszöntő kemény tél ellen megfelelő meleg holmikkal és felszerelésekkel megvédjük. Ezen a téren áldozatot kér a nemzet a társadalomtól. A sajtó felhívta a közönség figyelmét és Lukács Béla miniszter felhívással fordult a társadalomhoz, melyben hangsúlyozta, hogy a bolsevizmus legyőzésével még nem ér véget Oroszországgal a háborús állapot, honvédeink feladata tehát az orosz télbe fog nyulni. Jó előre kell gondolnunk arra, hogy küzdelmüket a télen is elviselhetővé tegyük, tehát haladéktalanul meg kell kezdeni a téli ruhaneműk, szőrmék stb. gyűjtését.

Bizonyos, hogy elsőrendű kötelességünk nekünk, akik itthonról figyelhetjük honvédeink diadalmas harcát és a szövetségesek nagyszerű eredményeit, hogy a német példa nyomán e téren is megtegyük a magunkét. Nem elég csak lelkesednünk azon, hogy a sikerek közelebb hozzák a győzelmet, hogy a szövetséges csapatok Vorosilovszk elfoglalása után már a Kaukázus közvetlen előterében üldözik a megvert szovjethadat és a kaukázusi olaj nagyrészt elvágta a szovjettől, hogy az ellenségnek okozott hajótörésvettség már a 20 millió tonna körül jár s hogy ezekben a napokban Indiában határozatot hoznak az angolok kiűzéséről és a japánok szíves fogadtatásáról, nem elég csak örvendeznünk a kedvező hadiesemények felett, hanem itthon is mindent meg kell tennünk a győzelem érdekében. A téli holmik gyűjtése terén, épp úgy, mint a fokozott munkakötelesség teljesítése és a háborús korlátozásoknak figyelemmel való elviselése terén. A kenyércsátát megnyertük, az új termésből a kormány visszaállíthatta a korábbi magasabb fejadagot s ha egyéb téren átmeneti korlátozás, szűkítés következik, abban a tudatban kell elviselnünk, hogy mindezt a győzelemért, a jobb jövőért tesszük és mihelyt mód lesz rá, javítanak a helyzeten, mert nem kívánnak felesleges áldozatot.

Ha végigpillantunk az elmúlt hét egyéb belső eseményein, meg kell említenünk, hogy a parlament

a milliárdos mezőgazdasági beruházási törvény megszavazása után megkezdte nyári szünetét. Lélekemelő esemény zajlott le Kenderesen, ahol azt a faragott székel kaput, amely alatt honvédeink bevonultak Erdélybe, ünnepélyesen átadták a kormányzónak. Kormányzó urunk azzal vette át a kedves emléket, hogy a székelység ragaszkodásának tekinti. Meleg elismeréssel szölt a székelységről, mint

fajunk legrégibb vitéz törzséről, amely mindig bebizonyította, harckésztségét és bátorságát, amellyel örökre elválaszthatatlanul egyek vagyunk.

Nagy visszhangot keltett Kállay miniszterelnök debreceni beszéde, amelyben hangsúlyozta, hogy Európát a történelem során a magyar nemzet mentette meg a ke-

letről jött támadások ellen s ma, amikor az új Európa minden teherpróbát kiálló pilléreket keres, ott kell kereskednie, ahol a teherpróbák a legkomolyabbak voltak. Európában való részvételünknek döntő tényezője: Soha mások nem voltunk és nem is akarunk lenni, mint magyarok.

A belső front hősei.

(—ány.) Lapunk legutóbbi számának vezércikkében foglalkoztunk a magyarságra most két fronton háruló kötelességgel. Az egyik, a fegyveres front, ahol nagy szövetségeseinkkel együtt a magyar honvéd ismét bámulatba ejti a világot; a másik, a belső front, a szakadatlanul folyó munka frontja a szántóföldeken, gyárakban, bányákban, közműekben, műhelyekben, köz- és üzemi hivatalokban, üzletekben és a kultúra hajlékaiban egyaránt. A belső frontnak kötelessége, munkája és fáradaalma azonos célú és erkölcsi teljesítményű a fegyveres front munkájával, hiszen a belső front munkájának eredményei: a kenyér és egyéb élelmiszerek, a fegyver, a hadászati, a közlekedési és egyéb szükségletek nélkül a fegyveres front képtelen volna azokat a nagyszerű és dicsőséges győzelmeket felmutatni, amelyekkel nemcsak szövetségeseink, de még az ellenség elismerését is magának kivívta.

A belső fronton az élet szükségletein kívül a háború különálló szükségleteit is biztosítanunk kell s azért folyik mindenütt a munka éjjel-nappal, hétköznap ünnepnap, megállás nélkül. A belső front katonájának ma sokszorosan felfokozott felelősségtudattal és lelkiismerettel kell a reábizott munkát és feladatot elvégeznie s amint a fegyveres front katonája a legnagyobb mértékű harci kedvvel végzi feladatát, méltán elismerhetjük a

belső front katonáinak túlméretezett kötelességvállalását, munkakedvét és elszántságát is. S amint a fegyveres fronton a kötelességvállalás véres emberáldozatot, életet követel, úgy a belső front harcterein a munkavállalást is állandóan véráldozatok, életek megsemmisülése követi.

A belső frontnak egyik igen tekintélyes „hidallását” a bányászat képezi. Az emberiség legdrágább kincseit: a nemes fémeket, a rezet, ólmot, vasat, a szenet, az emberi kultúra ezen letéteményeit a Természet a föld alá rejtette, nyilván azzal a szándékkal, hogy az embert nehéz, inszakadó munkára serkentse a jólétért, nehogy az könnyen ölébe hullva, elbizakodottá és hanyagga tegye őt. Ebben a nehéz munkában is állandó küzdelmekkel, életveszélyekkel fenyegeti az embert, hogy féltett kincseit megóvja az emberi mohóságtól. Összes fegyvereseit: az elemeket védőőrsökként állítja az emberi erővel és tudománnyal szemben s háttérül még a láthatatlan, Véletlent, mellyel az emberi ész már megküzdni képtelen. A bányászat mind a békében, mind a háborúban tehát szakadatlan harc az elemekkel, a vízzel, tűzzel, gázzal, levegővel s a bányász, amikor naponként a föld mélyébe száll éppen olyan elszánt katoná, mint a fegyveres front katonája. Nem kenyérkérés, kereseti lehetőség, hanem elhivatottság a

bányászélet s a társadalomtól méltán elvárható a fegyveres alakulatoknak kijáró tisztelet. A közösség, az emberi jólét és kultúra névtelen katonái ők, akik mindezért nem is várják a jólét csúcsmagasságát, csak egyszerű, szertény emberi életet.

A belső front eme legfontosabb harcmegjeje, a Természet láthatatlan háttérje, a Véletlen követelt megdöbbentően súlyos emberáldozatot július 31-én délután a tokodi Erzsébetaknánban. A Véletlen az ott még eddig soha sem tapasztalt, meg-epeleltzerű sújtólégkötés okozta robbanás alakjában jelentkezett s a bányában jelen volt 77 munkás és felvigyázó személyzet közül ötvenet részben a robbanás lánghatása, részben, a távolabbi munkahelyeken dolgozókat, a füstgázok öltek meg. Csak azok a munkások maradtak életben, akik a bánya magasabb szintjén dolgoztak s így idejük volt a füstgázak elől részben gátak emelésével, részben a kihúzó légáramban előrehaladva, életüket megmenteni.

A tokodi és dorogi bányatelepek mentőszervezete Róth Kálmán bányászgátlóval az élen, négy perccel az első robbanás után már lezárt a mélybe és indulásuk után tíz perccel már hozták is a sebesülteket. Róth Kálmán bányászgátlót is a beomlott munkahelyen leváló kődaraboktól megsebesítve, ájultan hozták ki hordágyon. Alig hogy az orvosok magához térítették és sebeit bekötötték, az orvosi tilalom ellenére sápadtan és ingadozó léptekkel ismét lezártak a bányába. Az akna szájában százával álltak az asszonyok, leányok, férfiak s szorongva várták hozzátartozóik sorsáról a híreket. A mentési munkálatok a késő éjszakáig tartottak, melyekben tevékeny részt vett a katonaság is.

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Vergődés.

Írta: KISIGMÁNDI GÉZA.

— Száz szónak is egy a vége — ütött az asztalra Vata vezér — ki kell irtani az ujhitű idegeneket.

— Meg az ujhitű magyarokat! — ugrott fel Tar fia Nyék, aki fekezheletlen krisztusgyűlöletet hozott az avas aljáról.

— Megálljatok! — vágta ketté a harag és ellenségeskedés egyre erősödő lonalat Levente vezér kemény és ellentmondást nem tűrő hangja. — Ami magyar, az magyar, akármilyen Istent imád. A magyar meg nem irthatja a saját fáját. Akinek pedig más a vélekedése, az velelem áll szemközt.

Csend követte a határozott szavakat. Még Tar fia Nyék is lenyeldeste feltűnő haragját, Merse fia Bodrog pedig, akit atyja hősi halála után István ur (az öregebbek csak Géza fia Vajk néven emlegették) parancsára a sashegyi kolostorban az új Isten idegen idegenszavú táltosai maguk közé akartak magyar fráternek felnevelni, összeszorított ajakkal felállt. Kihústa rettenetesen izmos testét.

Szemközt fordult a fejedelemfivel s megbiccentette a fejét. Amikor megindult az ajtó felé, meglátszott tarkóján a krisztushívők tonzurája. Széles görbe kardja oda oda ütődött a lábszárához. A sarkantyúja taraja is megrezzent.

— Hová Bodrog? — dobta utána Levente a szót. — Amíg én ülök, másnak nem illik felállnia. Vagy talán az új Isten táltosai —

A volt bencés fráter úgy megtorpant és oly hirtelen megperdült, hogy a kardja megkoppant az ajtófélfán.

— Hahaha — kacagott Levente vezér, a két hónapja Abaujvározt királlyá választott Endre Édes öccse. — Kacagok, pedig sirnom kellene miattad Merse fia Bodrogl! Így becsülsz te Árpád vérének hordozóit?...

— Bocsás meg nagyuram — mondta halkán az egykori fráter Policarpus. — Elragadt az indulat.

Levente szótlanul mutatott üres székre. Bodrog visszatélepedett helyére.

— Megkövetlek nagyuram, — igyekezett az öreg Vata visszazökkenteni a tanácskozást előbbi medrébe. — Állapodjunk meg abban, hogy —

— Ennek az ország résznek — vágta el ismét a beszéd fonatát Levente — a Tisától fel a Kárpátokig és nyugatra a Mátraig én vagyok az ura. Endre bátyám nekem adta. Ez a szövetség szent

és erős. Irthatják az idegeneket, de a magyart nem.

Felállt. A többi nemzetség is felugrált. Egyik sem mert ellenkezni. A fejedelemfi csizmája már a tornácra kopogott, amikor megint visszaereszkedtek a székekre.

— Legalább a Krisztusért csaholót — kezdte volna Miskóc fia Szil, de Mike táltos megakasztotta.

— Nekem, a magyar Isten szolgájának is fájni, ha odaát így beszélnek rólam.

Vata és az öreg, reszeltősféjt Ramocsa erősen helyeselt, mire Nyék kezdett pattogni.

Sohasem volt a magyarnak olyan erős ellensége, mint a krisztushívő Állatos, megbocsátó és szegényfára szegzett Istenünk utálja a kardot. Kegyes népet akarnak faragni belőlünk, kibeszélik a kardot a kezünkől, ami a mi pusztulásunkat és ellenségeink győzelmét jelentené.

— Igazságod van öcsém — hagyta rá Vata. — Az új hit elsorvasztana mindnyájunkat.

— A kard nem válogatós — fejezte be Bodrog. Szándékkal nem bántjuk a magyart, de aki az ujhitűek közé keveredett, annak legyen Krisztus irgalma.

Vata ur bá háromkúti szállásának hatalmas lábszában így változtatták a szót

A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a tokodi bányászatonál még soha elő nem fordult s éppen ezért nem várt sujtólég kitörés a 15. számú második széntelepen munka közben meglepetészerűen következett be. A hatalmas mennyiségben nagy nyomás alatt előtörő sujtóléget az ezen a munkahelyen éppen a sujtólég jelenlétének megállapítására előírás szerint tartott benzinbiztosító lámpa kósarának átizzása gyújtotta meg, illetve robbantotta fel. Megállapította továbbá a vizsgálat, hogy a banya légvezetése kifogástalan volt, a sujtóléges bányákra a bányabiztonság által előírt szabályokat mind a felvigyázat, mind a munkásság pontosan megtartotta s utóljára a baleset bekövetkezése előtt másfélórával maga az üzemvezető főmérnök és a bányamester is ellenőrizte a bányarendszert szabályok pontos megtartását.

Az áldozatul esett ötven bányász temetése augusztus hó 3-án volt tizenöt-ezer nyi tömeg részvételével. Kettőt Táton, Tízet Magyarországon s harmincnyolcat pedig Tokodon temettek el. Táton *Onody János*, *Kuti József* Esztergom megye főjegyzője és *Lukács Lajos* központi bányagazgató, Magyarországon *Frey Vilmos*, a vármegye főispánja és *Róth Kálmán* a dorogi bányakerület bányagazgatója, Tokodon *Varga József* iparügyi miniszter a kormány nevében és *dr. Schmidt Sándor* vezérigazgató a bányavállalat és a bányászársadalom nevében búcsúztatták a belső front, a munka hőse katonáit s fogadalmat tettek, hogy a 64 árvaról és visszamaradottakról a törvényes segíten tulmenő módon, intéz-

ményesen fognak gondoskodni s részükre gyorssegélyt is folyósítanak.

Salgótarján város közönsége nagy megrendüléssel vasárnap reggel a rádió útján értesült a súlyos katasztrófáról s nem volt ember, akiben a szerencsétlenség mélységes részvétet nem keltett volna. Hiszen Salgótarján közel egy százada a szén városa s a bányaművelésnek köszönheti városi fejlődését és kultúráját. Családbeli rokonok érzik magát az ország összes bányászai s azok bánatában, örömeiben mindenkor rokonok és bajtársai szeretettel és együttérzéssel osztozik. A városbázán, a bányagazgatóság és a bányatelepek hivatali és intézményi épületein kitűzött gyászlobogók a város közönségének és az itteni bányászársadalomnak osztályos gyászt képviseltek. A helybeli bányagazgatóság műszaki, adminisztratív tisztviselői, alkalmazottai és munkások spontán megnyilatkozással gyűjtést rendeznek a tokodi bányászok hátramaradottai javára.

S a bányász bajtársak lélekben mélyen gyászolva a hivatásuk teljesítése közben elesett hőseket, a belső front legnehezebb harcterén, a föld mélyében, rendületlen hittel és bizalommal tovább harcolnak az elemekkel a Haza és az európai kultúra szebb és boldogabb jövőjéért, melyért naponta készek életüket is feláldozni s hivatásszeretettel bus melanchóliájával éneklék a Bányász-himnusz utolsó versszakát:

*Ha elveszünk mélyen alant,
Nem lesz nekünk nehéz a hant,
Anyánk nekünk a föld, mely átölel,
Szerencse fel!... Szerencse fel!...*

az északkeleti részek magyarságukért aggódo nemzetiségűi. Minden szavuk atszürdött a szomszédcs szobába, ahol Vatané asszony Gyöngyvirággal feszülten figyelt. Még a lélekzetük is elakadt, amikor Vata és Nyék, no meg Bodrog szenvedélyes szavai kopogtak a gerendákon.

— Szűz Anyám! — rebkent Gyöngyvirág piros ajkáról a könnyörgés, amikor Levente visszaparancsolta Bodrogot.

— Imádkozunk kislányom — suttogta Vatané — amikor Levente vezér elhagyta a tanácsot. Letérdeltek és alig hallhatóan szállt fel az égbe könyörgésük: Miatyánk, ki vagy a menyekben, szenteltesd meg a Te Neved, jöjjön el a Te országod...

A tanácskozók elcsendesedtek. Rövidre fogták gyűlöletük kántárszarát, mert nagyot csalódtak Levente vezérben, aki kérelhetetlen ellensége volt Krisztusnak, most mégis az új hit vallóit védelmezi.

A hegryől meg tavaszi szél nyargalt le a falura. Észak felé futott néhány menekülő felhő. A ház kertjében két rigó feleselgetett szerelmes féltékenységgel. A szabad tűzőn lőző asszonyok csacsogása beleveszett a zsir sercegésébe.

Levente megmarkolta a tornác korlátját és összehúzott szemhéjakkal belebámult a futó felhőkbe. A virágillat összekeveredett a pecsenye inycsiklandó szagával. Meghullámozott a melle.

A tanácskozók elhalkult neszt figyelte volna, de közben leheletfinom sággal kusztott fölébe egy imádság:

— Asszonyunk Szűz Mária, Istennek szent Anyja...

Összeszorult a torka.

— Lám még Vata vezér házában

is... Aztán mi akarjuk kiírtani Krisztus hitét?... De hátha a szolgáló leányok és nem —

Nem merte folytatni. Jó időbe telt, amíg annyira jutott, hogy bekopogtatott Vatané szobájába.

— Ebben maradunk — hangzott át Vata szava. — Irgalom nélkül gyomláljuk az idegent.

A többi nem lehetett megérteni, mert őten is egyszerre beszéltek.

A fejedelemsí kettesben maradt a lánnyal, aki a rokkáján szorgoskodott.

— Nézz a szemembe Gyöngyvirág — fogta meg az ifju a kezét. — Nyugtass meg. Hiszel e Krisztusban?...

A tengerkékségű leányszem meg sem rebkent, amikor gyöngyfehérségű fogai közül halkán pergett a szó:

Hiszek Levente. Nem tudnám soha megtagadni. Még akkor sem, ha emiatt más menyasszonyt keresnél.

— Köszönöm öszinteségedet — és gyengéden ajkához emelte a leány fehér kezét. — Köszönöm kis Gyöngyvirágom.

Már kint bujta az erdő sűrűjét, amikor kibuggyant belőle a keserűség.

— Hogy ver bennünket az Isten!... Vajjon Krisztus-e, vagy a Magyar Isten...?

A világ legsúlyosabb embere.
A világ legsúlyosabb embere a triesti Pietro Montaneri, aki 250 kilójával nyilván aligha talál versenytársra. Annak, hogy a szűkös háborus viszonyok között is el tudta ezt a tekintélyes súlyt érni, az a magyarázata, hogy Montaneri ur jó forgalmu bentesüzlet tulajdonosa. Üzleti ügyeinek elintézésére külön saját súlyára méretezett motorkerékpárt használ, M. N.

Mindent a honvédségnek!

Már az első világháborúból ismeri az idősebb nemzedék azokat a megköltöttségeket, amelyek természetes velejárói a rendkívüli helyzetnek. Akkor azonban szinte öletszerűen születtek az intézkedések a pillanatnyi helyzetnek megfelelően. Huszonöt év távlatából visszelétekve sértő szándék nélkül állapíthatjuk meg, hogy akkor még nem értettek úgy a háborus gazdálkodáshoz, mint most, ami természetes is, hiszen nem volt tapasztalat, nem éltek már azok, akik az előző háborúk alatt irányították a közellátást. Viszont mentségükre szolgálhat az is, hogy akkor még nem volt „totalis” a háború, ami azt jelenti, hogy csak a harcterén verekedtek hosszabb, rövidebb ideig, de a legkritikább esetben évekig, míg a mögöttes országrészben — bár megfoglyalkozott férfi munkaerővel — majdnem zavartalanul dolgoztak tovább.

A háború szervezete, illetve szervezetsége annyira kiterjedt, hogy a polgári lakosság éppen úgy résztvevője a küzdelemnek, mint a fegyverrel harcoló katonák, csak a feladatkörök mások. Ma már nyílt titok az is, hogy az első világháborúban a közellátás előbb említett elhanyagoltabb volta egyaránt megfosztotta a legszükségesebb cikkekől a polgári lakosságot, de ugyanakkor nem látta el a harcteréken küzdő katonaságot sem. Ez a kettős hiba idézte azután elő 1918 őszén az összeroppanást.

Nagy árat fizettünk, az ezeréves Magyarországot vesztítettük el meg nem felelő eljárásunkkal. Ezen okulva igyekezzünk most a kormány felelőssége teljes tudatában olyan intézkedésekkel igazgatni az ügyeket, hogy ne legyen sehol nagyobb kiesés, fennakadás, vagy megtorpanás, különösképpen pedig arra van gondja, hogy az országtól ezer ésenéhány

száz kilométernyi távolságban küzdő honvédsereg semmiben se lácson hiányt.

Mindent a honvédségnek! — a jelző. Ha ilyen megfontolással és ennek tudatában fogadjuk a kormány újabb rendelkezéseit, amelyek kisebb nagyobb megszorításokat tartalmaznak, különösen az élelmezés terén, akkor vigasztaljon az a tudat, hogy hazafias kötelességet teljesítünk, amikor zugolódás nélkül engedelmességedünk. Amit mi elvonunk a szánktól, azt hiánytalanul megkapja a honvédség. Ezer és néhány száz éves tapasztalatunkból tudjuk, hogy ez a nemzet csak akkor volt boldog, erős és hatalmas, ha a szemelénye a hadserege volt. Amikor nem így történt, akkor mindig szomorú következmények bizonyították helytelen viselkedésünket.

A távol keleten, ahol valamikor a magyarság bölcsője ringott, életre-halálra folyik a mérkőzés. Új világ születik a csatatéren, melynek egyik jelentős hőse a magyar honvéd, tehát Trianonban megfoglyalkozott erőnkhez mérten teljes odaadással és jó szívvel kell eljuttatnunk mindent azoknak a csapatoknak, melyek vitézül helyt állnak a rettenő viaskodásban.

A kormányzat szerencsés intézkedései és nagy szövetségeseinkkel együtt végzett erőfeszítéseink következményeként a mi földünket eddig elkerülte a háború. Jó órában mondjuk: talán így lesz a jövőben is, holott rajtunk kívül nincs hadban álló orszá, amely ne ismerte volna meg a gyakori bombázásokat. Már csak erre való tekintettel is igyekezzünk fegyelmelzen, önmegtartóztatással és főleg nemzeti büszkeséggel elviselni minden átmeneti korlátozást azzal a tudattal, hogy a jobb jövő érdekében cselekszünk.

A rozsnói egyházmegye.

(A most megjelent ismertető könyv fontosabb adatai.)

Tízönnöt évvel ezelőtt, 1927-ben jelent meg a rozsnói r. kat. egyházmegye előző ismertető könyve. Tehát a cseh megszállás gondatlan időszakában, amikor még csak a csüggedetlen derűlátók remélték meggyőződéssel, hogy megvirrad a magyar jövő s talán nemsokára...

Az akkor ismertető könyvnek alkalmazkodnia kellett a politikai helyzethez. Ez indokolja meg s legmagyarabb egyházközségek idegen neveit s egyéb hasonlóságokat amik felett, az elmúlt időszak szemüvegén nézve, ma már nyugodtan napirendre kell térnünk. Azonban nem halgathatjuk meg, hogy az egyházmegye belső életében megváltoztak az államváltás következményeként szokatlan jelenségek is de szerencsére csak kivételesen. Megnyugtató valóság, hogy a hívek óriási többségénél s a papságnál általában az erős és állhatatos katolikus érület a gerinces magyar nemzethűséget is jelentette, persze, nem öblös hangú lázadózással, inkább csendes, komoly lélekmentő és fajfenntartó munkával!

Igy maradt meg magyarnak az egyházmegye!

A mostani ismertető könyv már házánk neveken és szellemben ismét teljesen magyarrá lett, megújódott egyházmegyéjét tárja elénk. Igaz, hogy a világ egyház a népek szeretetszövetsége s házánkban emellett a jóakaratot árasztó szentistváni eszme is uralkodik. Ily alapon éltek, keresztény testvéri összhangban mindig a rozsnói püspökség területén a katolikus magyar tömegek s a mellettük jelentékeny kisebbséget alkotó szlovákok és németek is. Az egyházmegye magyar jellege azonban határozottan kiemelt a múltban s így alakult ki felszabadulásunk után a jelenben is, a katolikus hit és a fajszeretlet elválasztha-

talanságának eredményeként!

Az új ismertető könyv külalakjában, nyomdai kivitelében a Sajó-Vidék váallat közismert műizlését dicséri s méltó más egyébb eddigi kiadványaihoz.

Belső tartalmát áttanulmányozva pedig meg kell állapítanunk, hogy a könyv az egyházmegyével kapcsolatos minden tudnivalót felölel. Az elején jelzi, hogy a mostani főpásztor, Bubnics Mihály, tizenegyedik a püspökök sorában s 1925 óta kormányoz. Első elődje 1776-ban Galgóczy János volt.

Az egyházmegye Trianon óta két részre tagozódik. Magyarországon 69 plebánia és kihelyezett lelkeség 9 esperesi kerületben tömörül, míg Szlovákiában 38 plebánia maradt. Lelki ügyeket Császki József, a volt kassai püspök Eperjesről intézi.

A magyarországi hívek's másvallásnak száma így oszlik meg: r. kat. 163,102 g. kat. 1853, ág. ev. 20,117, ref. 40,499, izr. 5,845, egyéb 216. A lakosság száma az egyházmegyében tehát közel negyedmillió, pontosan 231,637. A hívek, elevenező százelektől eltekintve, magyar anyanyelvűek. A szlovenszkoí egyházmegyei részről tekintettel a rendhivalló viszonyokra, a könyvben nincsenek részletesen tájékoztató adatok.

Olvasóikat érdekelheti városunk két plebániájának katolikus összetétele. Az ismertető könyv szerint a déli főegyházközségben 14,548, míg a ferenceseknél 6000 hívő él, természetesen a községelőnégyház községeket is beszámítva. Benn a városban 10,000 + 5,300, vagyis kb. 15,300 katolikus lakik, 9 lelkész vezetés alatt. A kerületek között is a vidékünkkel magabafoglaló mátrai a legnépesebb, 43,749 hívővel. A salgótarjáni régi plebánia már 1397-ben létezett, az anyakönyvi bejegyzé-

jések pedig 1749-ben kezdődnek. Hajdan az esztergomi főegyházmegyéhez tartozott, majd az abból kialakított roznyói püspökséghez került.

Szentelési évről 144 világi papot sorol fel az ismertető könyv. Ennyi most még, 33 szerzetes támogatásával, általában megfelelően kielégíti a hívőtömeg igényeit. Káplán 25 működik s 27 papvendék jelenti az utánpótlást. Baj azonban, hogy a pályázók a fiatal korosztályoknál rohamosan apadnak s egyetlen 25 éves theológus sincs, ami ha folytatódna még néhányszor, komoly béműással fenyegetné a lekipasztorkodást már csak azért is, mert nyugdíjra jogosultak is kevésbé nyelnek meg. Az egyházmegye

legkorosabb papja egyébként Dráveczky Kálmán ny. egyházasbásti plébános 82 éves.

Közi az ismertető könyv azt is, hogy 102 az iskolában, kórházakban, szegénygondozásban, munkálkodó szerzetesek száma, ami a katolikus lelki élet megszilárdításához jelentékeny segítség. Hasonlóan a főleg katolikus iskolákban oktató és nevelő 218 tanító is hasznosan hozzájárul a papsággal karöltve a roznyói egyházmegye vallási színvonalának fellendítéséhez!

Az egyházmegye hitéleti buzdóságának fokozását végül 11 féle vallási egyesület mozdítja elő a papság és a hívek körében, kivált a közismert Rózsafüzér Társulat.

HŐSI HALÁL.

Tóth József 22 éves acélgári villanyszerelő, az orosz harctéren f. évi július hó 11-én hősi halált halt, melyet az alábbi levélben közölt az édesanyjával a megboldogultnak parancsnoka:

Nekem, mint Tóth József honvéd parancsnokának jutott az a feladat, hogy Önöket egy szomorú hírről értesítem. Tóth József bajtársunk hazája iránti kötelességének hű teljesítése közben 1942 évi július hó 11-én az orosz harctéren hősi halált halt. Halála pillanatában mellette voltam, így igazolhatom, hogy golyótól találva szenvedés nélkül hunyt el pillanatok alatt.

Folyó hó 12-én az egész osztály mély részvétel mellett helyeztük örök nyugalomra, Staryj Oskol várostól kb 60 kilométerre fekvő Semidesszkoje község területén két német és két magyar katonája mellett. Igaz magyar katonát, hű bajtársat veszítettünk benne.

Előhalált érték tárgyai, valamint a sír fekvésének pontos helyét a hátsországi alakulatunk a 101 gy. e pótútig fogja

cinnek megküldeni. — Amennyiben szerencsésen érkeznek haza, úgy a temetésről és a sír környékéről felvett fényképekből magam fogok küldeni.

Kérem nyugodjanak meg Isten akaratában és fogadják meg egyszer a magam és alosztályom őszinte részvétét.

Koppány Andor s. k.
badnagy.

1942. VII. 21. bélyegző.
Benti ellenőrzve. Harangi főhadnagy.

A hivatalos értesítést és a megboldogult érték tárgyait Horváth László b. polgármester adta át a városházán augusztus hó 7-én, pénteken délelőtt a hősi halott honvéd édesanyjának és a város közönségének nevében elismerő és részvevő mondott vigasztaló és köszönő szavakat. A dalás és nemeslelkű ifjú hősi sírja felett imádkozik egy nemzet halás kegyelele.

Rima-sportverseny

A Rimamurány Salgótarjáni Vasmű Rt. megbízásából a társulat összes sportegyesületei részvételével a Salgótarjáni Sport Egyesület városunkban rendezte meg augusztus 1. és 2-án az 1942 évi Rima-sportversenyt.

Asztalitenisz, atléta, birkózó és ökölvívó versenyek keretében mérték össze erejüket Bányászok, Borsodnádasi, Farkasok, Győr, Lucibányák, Özd, Rozsnyó, Salgótarján, Somsály és Salgótarjáni Rimai sportegyesületeinek legjobb versenyzői.

A Rima központi igazgatósága ismét nagy bizonyítékát adta sportszeretetének. A rendkívül idők sok nehézségei közepette is összehozta számos telepének sportoló ifjúságát, mintegy 250 versenyzőt, mert tudatában van annak, hogy a sport honvédelem! A felettesek kiváló elgondolását a helyi vezetőség és rendezőség tettekre váltotta, fáradságot, nehezéget nem ismerve dolgozott. Hogy milyen eredménnyel, azt a nagyszerű siker bizonyította.

A két napos, városunkban még soha nem látott nagyarányú versenyt a rendezőgárda imponáló biztonsággal és miniszteri pontossággal bonyolította le. Egyetlen zökkenő nélkül peregett a versenyszámok, jobbnál jobb eredményekkel gazdagítva a verseny sportsikerét.

Asztali teniszben különösen a salgótarjáni Révész és a roznyói Strausz küzdelme hozott nagyszerű sportot, birkózásban és ökölvívásban a salgótarjáni versenyzők biztosították elsőségüket, de billiót már a győriek fiatal ökölvívó gárdája is.

Az atlétikai versenyszámok nyújtották azonban a legszebb küzdelmeket és hozták a legnagyobb sikert.

Atlétikai versenyek megrendezése és lebonyolítása mindenkor igen nagy munkával jár, hozzáértést és gyakorlatot kíván. A SSE vezetősége élen a szakosztály vezetőséggel már az első alkalommal oly nagyszerű rendezést, gyorsított, zökkenőmentes műsort adott, hogy méltán váltotta ki a legteljesebb

elismerést. Pillanatok alatt hallottuk az eredményeket, időnként az egyszerre folyó versenyszámokról tájékoztatást kaptunk, s az ügyesen megszerkesztett műsor a maga eredménykimutatásával még a laikusok számára is élvezhetővé tette a versenyt. A nagy sikerhez hozzájárult a salgótarjáni Neményinek az országos bajnok, Eper Imre társaságában az 5000 méteres síkfutásban elért új kerületi csúcseredménye is és ez alkalommal mutatkozott be a SSE fiatal országos bajnok és rekord futója, Feledi István is.

Minden sportember a legnagyobb örömmel szemlélte a szép, kicsinosított SSE pályát. Végre Salgótarjánnak is van atlétikai pályája, végre versenyt láthatunk, megkérdezzük egy rendkívül népes mezőnyű versenyt, ahol azonban igen jó eredmények is születettek.

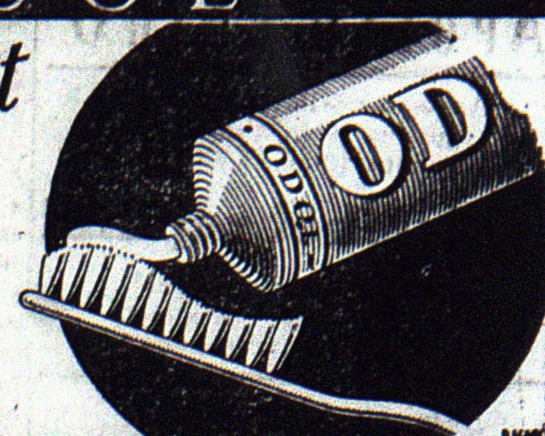
Két nappal a verseny előtt már serényen folyt a rendezési munka a pályán s szombat és vasárnap oly pompás pálya állt rendelkezésre, hogy örömmel rajta versenyezni, Eper, a győriek klasszis versenyzője az ország legjobb pályái közé sorozta, a diósgyőri és budapesti BBTE pályához hasonlította, kiemelve, hogy páratlan fekvése valószínűleg a szanatórium környezete kölcsönöz neki.

Felsorolhatnánk a versenyzők hosszú sorát, akiknek szép és izgalmas küzdelme mind hozzájárult ahhoz, hogy az atlétika már első alkalommal megszerezte és biztosította a maga számára városunk sportszerető közönségének érdeklődését.

Megható és lélekemelő pillanat volt, amikor Karattur Antal gyárigazgató megnyitó szavai után átadta a SSE statéta első három emberének a koszorút, hogy a megjelent sportoló ifjúság kegyelele és hálája jeleként helyezték a Hősök szobrára. A nemzeti ima hangjai mellett elindult stafétát szemlélve úgy éreztük, hogy bizonyossá vált az a rimai ifjúság tiszta, magyar gondolkodásának és annak, hogy a derék fiúk lelkében él a dicső múltból erőt és példát merítő hazafias szellem, a legnagyobb küzdelemre való készség. A verseny befejezésekor ismét

ODOL

*Fogzománcát
kíméli*

FOGPÉP

tanulását adták hazafias érzésüknek és gondolkodásuknak, amikor lemondta az érdemjázásról, az így meglakartott öszszegét, mintegy 500 pengőt, a Vöröskereszt céljára ajánlottak fel. Az erről szóló oklevél minden győztesnek legszebb emléke lesz, mert vértelen küzdelem legjobbjai áldoztak a véres, nagy küzdelem bőséért.

Külön fejezetet érdemel a közönség. Amikor a versenyek végeztével Kócs Kálmán ny. ezredes, központi sportfőnökö szolt az ifjúsághoz s megemlítette azt, hogy a versenyzők lemondva az érdemjázásról, az erre szánt összeg a Vöröskereszt céljaira jut, egy emberként, hatalmas, szűnni nem akaró lelkesedésben tört ki és meleg tapssal dicsérte az ifjúság e valóban hazafias cselekedetét.

Nemes gondolkodásának és felfogásának sok ízben adta bizonyosságát, amikor egy egy vendég versenyző teljesítményét meleg tapsokkal jutalmazta, de példás buzdiásban részesítette a tarjáni fiukat is.

Az a tény pedig, hogy a két napon az atlétikai versenyeket több mint 2000 néző nézte végig, bizonyossá annak, hogy városunkban a végre megindult atlétikai élet máris meleg fogadtatásra talált. Valamennyi vendég egyesület vezetői és versenyzői a legteljesebb elismeréssel szoltak a közönség példás magatartásáról és lelkesedéséről. De ide írjuk Eper Imrének a városzerte viharos gyóssággal kedvence lett győri fiúk legnagyobb versenyzőjének szavait csak azért, hogy tudja még közönségünk, hogy milyen hatással van tárgylagos, sportszerű viselkedése az igazi sportemberre.

Eper a 3000 m-es síkfutásban elért szombati győzelme után, amit a közönség melegen ünnepelt és tapsolt, felkereste az egyik SSE vezetőt és ezeket mondta: „Végül hálás vagyok a győző: számokban megjelent közönségnek és nagyon kérem ezt a helyi sajtóban megemlíteni, mert ilyen sportszerű, őszellen biztatás mellett még nem igen versenyeztem. El sem akarom hinni, hogy Salgótarjánban ezideig nem volt atlétikai élet, mert a közönség hozzáértés, tárgylagos viselkedése egészen csodálatos. Kíváncsi vagyok a salgótarjáni publikumra, hogy minél több nagyszerű versenyt élvezhessen és sok-sok salgótarjáni bajnoknak tapsolhasson. Megegyszer köszönöm a kedves elismerést és igyekszem holnapi szerepléssel meg is hálálni.”

Az egyik szövetségi vezető meglátva a telt nézőteret, csodálkozva szolt, hogy „meglepett, milyen jó kis pályát csináltak, de ez a hatalmas nézősereg egyenesen bámulatba ejt.”

A salgótarjáni közönség egyesre vizsgázott!

Úgy tudjuk, hogy a vendégek mind meglepéssel távoztak. Az acélgáriaknak, de magának Salgótarjának is egyformán kedves volt valamennyi fiú. Éppen olyan szeretettel várták az özdi és környéki sportolókat, mint a legtovábbi, a győri vendégeket. A közelebbi rimai telepek fiai, szótlan, csendes komolysággal küzdöttek, otthonosabban, jobban hozzájárultak mozgottak és éltek itt két három napig. A győriek nagy felkészültségükkel, bajtársi szellemükkel, uril fegyelmezett-ségükkel és vidámságtól örökre hangos lelkesedéssel hoztak valamit, ami nálunk, a völgyekbe zárt tarjániaknál nem igen ismeretes. Láttuk őket mindig zárt egységben menni, vezetőikkel jobban-rozsban együttlenni, akár győztek, akár vesztesek voltak, közöttük mozgó vezetőik irányítására mindig jókedvvel, mókával

jártak. Nem új dolgok ezek, de mégis... Megmutatták, — mint ezt Karattur Antal gyárigazgató a bucsuzó győri fiúknak mondotta, — hogy miként kell a sportban, az együvértartásban emelkedet-tebbekké, nemesebbekké lenni.

Ezt hozták magukkal, itt csak elismerést, őszinte rokonszenvet szereztek és elvitték jókívánságainkat és legjobb véleményünket.

Az eredmények részletes közlését jövő számunkban hozzuk, itt köszönetet mondunk a Rima központi igazgatóságának, a helyi vezetőségnek és rendezőségnek és valamennyi résztvevő sportolónak: azért a két felejthetetlen napért, amit Salgótarjának szereztek.

Hírek és különféle

Esküvő. Schlattner Margit, urleány és Vágó Károly jogszigorló, városi adótiszt f. hó 10-én, d. e. fél 10 órakor tartják esküvőjüket a főplébánia templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

Istentisztelet lesz augusztus 15-én d. e. 10 órakor a Karancshégyi Kápolná-nál. A karancseszi plébánia szolgáltatja a szentmisét.

Eljegyzés. Molnár I. Jenő bányatisztviselő, az ismert költő és író, a Salgótarjáni Balassa Társaság rendes tagja és Mihálik Lolli okl. tanítónő (Zagyapálfalván) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Novocerskask gazdasági jelentősége. A Rosztov melletti 100000 lakosú város legfontosabb hadiipari üzemé a „Budjenny” ágyugár, mely a legmodernebb technikai berendezése mellett 12000 munkást foglalkoztatott. A „Kraznij Detonator” kémiai gyár löpor, robbanóanyagokat, továbbá kén- és kéksavat állított elő. Ezenkívül a városnak még számos kisebb gyára van, köztük löszergyárak, löporgyarak, fémfeldolgozó és gépgyárak és egy nagy husfeldolgozó gyárral együtt több fogyasztási cikket előállító üzem. Novocerskask jó példája annak, hogy a messzemenőleg iparosított Szovjet Unióban sokszor kisebb, sőt néha egészen ismeretlen városoknak is rendkívül számottevő hadiipari és gazdasági jelentősége van. M.N.

Keresztény üzletszerzőt magán fix és jutalék mellett alkalmazok! Járulékkal és bérlettel rendelkezők e kedvező alkalmat előnyösebben használhatják ki. Tárgyalni 10-éig este 6-8 óra között. Cím a kiadóhivatalban.

IRDESSEN!

A MUNKA

POLITIKAI HETILAPBAN!

Augusztus 9-én, vasárnap 4 órakor

Losonci AFC — SalBTC

labdarúgó mérkőzés az SBTC pályán

SALGÓTARJANI
APOLLO MOZGÓ

Augusztus 8-án, szombaton,
augusztus 9-én, vasárnap,
augusztus 10-én, hétfőn

Igy is lehet repülni

Heinz Rühmann legnagyobb
sikerű vígjátéka. Kiegészítve:
MAGYAR világhírű!

Augusztus 12-én szerdán,
augusztus 13-án csütörtökön

ROBINSON

A „Drezden” német csatahajó
főmatrózának naplója izgalmas
barcokról és robinsonszerű életéről.

Megjelenik minden hó 1-én
a filatélia minden ágával
foglalkozó szaklap. A

Bélyeghíradó

Felelős szerkesztő: DOBÓ
ISTVÁN. Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Szabadka, Eg-
ressy utca 2 szám.

Megrendelhető és kapható:
VÉGH KÁLMÁN könyv
és papirkereskedésében
SALGÓTARJÁN

Egyesszám ára 60 fillér.
Előfizetés egész évre 7
pengő, szövetségi tagoknak
6 pengő.

Hirdetmény.

Nógrád vármegye közigazgatási bi-
zottságának kisajátítási albizottsága köz-
birré teszi, hogy a m. kir. Kereskedelem
és Közlekedésiügyi Miniszter Úrnak
92.765/XL—1942 számú rendeletével a
Hatvan-losonci állami közúton egy kanyar
kiszélesítéséhez szükséges területre elren-
deli kisajátítási ügyben, a helyszíni eljá-
rást 2542/1943 számú határozatával 1942
évi augusztus 25 napjának délelőtti 10
órájára Zagyvapálfalva községhezár-
táza ki.

A tárgyalás határnapjáról az összes
érdekelteket határozatilag értesítette.

A kisajátítási művelet Zagyvapálfalva
községhezáránál 1942 évi augusztus 24-ig
megtekinthető.

Balassagyarmat, 1942 augusztus 5-én.

Baross
főispán elnök.

HIRDESSEN:

„A MUNKA”

politikai hetilapban!

MAGAS

fix és jutalék

mellett keresztény üzlet-
szerzőt alkalmazok.

járművel bérlettel rendelkezők e
kedvező alkalmat

előnyösebben használhatják ki.

Tárgyalni 10 óig este 6-8
között.

IGMÁNDI KESERÜVIZ
minőségű egyedül

Nyomatott: „A MUNKA”—nyomdában, Salgótarján

Nem pótolják a gondatlanság-
ból elvesztett élelmiszer jegyeket.
Az utóbbi időben mind többen for-
dulnak azzal a kéréssel a Közellátási Hi-
vatalhoz, hogy az elvesztett élelmiszerje-
gyek helyett új jegyek kiállítását tegye
lehetségessé az illetékes hatóság útján. A
Közellátási Hivatal ezeket a kéréseket
a fennálló rendelkezések értelmében úgy-
szólván kivétel nélkül el kell, hogy uta-
sítsa. Az elvesztett, vagy megsemmisült
élelmiszerjegyek helyett új élelmiszerje-
gyek kiadása csak akkor engedhető meg,
ha a jegy tulajdonosa hitelt érdemlően
bizonyítani tudja, hogy jeggyel a saját hi-
báján kívül semmisült meg. A pótlás
csak abban az esetben lehetséges, ha a
tulajdonos felmutatja az elégett, elázott,
tehát használhatatlanná vált jegyeket, vagy
ennek elvesztését más módon bizonyítani
tudja. A gondatlanságból elvesztett, vagy
megsemmisült élelmiszerjegyek pótlására
nincs lehetőség és újabb élelmiszerjegye-
ket a legközelebbi kiosztásig nem adnak.

A papiroszák forgalmának
szabályozása. A Budapesti Közlöny
közli az iparügyi miniszter rendeletét a
többretegű ragasztott papiroszák (ná-
tronzsák) forgalmának szabályozása tár-
gyában. A rendelet szerint a nátronzsákba
csomagolt áru vevője köteles az áru át-
vételekor, vagy legkésőbb az átvételtől
számított hat hét alatt száz szákon-
ként 15 kg használt nátronzsákot térítés
e nélkül az eladónak átadni, vagy az
áru átvételekor ugyanennyi nátronzsák-
nak a magyar papírosipari nyersanyag-
beszerző korlátolt felelősségű társaság ré-
szére való átadását igazoló elismervényt
az eladónak beszolgáltatni. Ha a vevő az
áru átvételekor nem ad nátronzsákot,
vagy nem adja át az említett elismervényt,
az eladó az árut csak szákbiztosíték el-
lében szolgáltathatja ki.

Valótlan híresztelések a sertés
vágásokról. Egyes községekben isme-
retlen egyének azt a nyugtalanító hírt
terjesztik, hogy télen családunként már
egyetlen sertést sem szabad levágni fo-
gyasztás céljából. A Közellátásiügyi Hiva-
tal nyomtatékosan felhívja a gazdák figye-
lmét arra, hogy ezek a lelkiismeretlenül
terjesztett hírek csak arra alkalmasak,
hogy az aratási munkálatok kelles köz-
pén a közvéleményben nyugtalanságot
keltsenek. A közellátási kormányzat sem
ilyen, sem ehhez hasonló rendkezés ki-
adását nem tervezi, a közönség ilyen hi-
reknek ne adjon hitelt. A valótlán hír
terjesztői hazaárulást követnek el s őket
az illetékes hatóságoknál azonnal fel kell
jelenteni.

A burgonya termelői ára. Ju-
lius 31-étől kezdve további intézkedésig
a termelőknek budapesti paritásában 1942
évi termésű mosatlan új burgonyáért, és-
pedig I. oszt. étkezésre válogatott nyári
rózsa és Gülbabáért q-ként 26, Ella és
sárga burgonyáért 22 pengőt fizetnek fe-
ladó állomáson vagonban vagy hajóba
rakva.

A buza ára a vagyonváltás
fizetése szempontjából. A pénzügy-
miniszter a mezőgazdasági ingatlanok va-
gyonváltása fejében fizetendő buza árárt
1942. évi augusztus hóra szóló érvénnyel
métermázsánként 30— pengőben állapi-
totta meg.

Különként három pengő a
csirke termelői ára. A közellátási mi-
niszter rendeletet adott ki az élő és vá-
gott baromfi és baromfitermékek legma-
gasabb új termelői, nagykereskedői és fo-
gyasztói áráról. A rendelet szerint az élő
csirke felszámítható legmagasabb termelői
ára az ország egész területén különként 3
pengő, a tyúk 2.60 pengő. A rendelet
ezenkívül megállapítja az élő és vágott
baromfi nagy és kiskereskedői, valamint
piaci árát Budapesten és vidéken.

Egységes pálinka. A Budapesti
Közlönyben jelent meg a közellátásiügyi
miniszter rendelete, amely egységesíti a
rum, a likör és egyéb égetett szeszestál
minőségét, egyben elrendeli, hogy eltérő
minőségű szeszestált előállítani csak a
pénzügyminisztérium külön engedélyével
szabad. A kiskereskedésben a 40 o/o-os
rum ára literes fehér üvegben 6.84 pengő,
a 45 o/o-osé 7.57, 50 o/o-osé 8.30, 55 o/o-osé
9.03, 60 o/o-osé 9.76 pengő, de megállá-
píthatja a rendelet a kisebb, valamint a
máshoz nem illő üvegekben kíméleti rumok árát is.
Gyümölcspálinkák ára: 40 o/o-os 7.20,

45 o/o-os 7.98, 50 o/o-os 8.75. A 40 o/o-os
brandy ára 10.60 pengő literenként.

Angoranyulak élelmezése. A
közellátási miniszter rendelete értelmé-
ben az angoranyulaknak is juttatható fe-
jenként évi 10—20 kg abrak. Az a te-
nyésző, aki maga nem termel gabonát, a
községi előjárásiglatól vásárlási engedélyt
kérhet s ennek alapján beszerezheti a
szükséges takarmányt az őstermelőtől.
Ezen gabonatakaromány még megfelelően
kiegészíthető a fővárosi husliszttal (Magyar
Mezőgazdák Szövetkezete) vagy silózott
takarmánnyal (Magyaróvári Növényter-
mesztési Kísérleti Allomás). A fenti be-
szerzési helyek ingyen útmutatást adnak
az igénylésre vonatkozóan.

A termelési szerződések meg-
kötésérezték a kender és a len te-
rületét. Ebben az esztendőben a kazai
textilgyárak nagy területekre kötöttek
kender- és lentermelési szerződéseket. A
gyárak gondoskodtak a vetőmagról és
különösen nagy súlyt helyeztek arra, hogy
a vetőmagvak kiválóan jó minőségűek le-
gyenek. Szakértők egybehangzó véleménye
szerint ebben az évben a len- és kender
termés hozama a termelési szerződések
következtében majdnem kétszerese lesz
a tavalyinak.

Eladó Forgács utcában 444 □ öl
bekerített 2 drb ház építésére alkalmas
háztelék, 50 drb termő gyümölcsfa és
beton kut van benne, kiváló ivóvízzel.
Cím: a Kiadóhivatalban.

A baromfitermesztés színvona-
lának emelése. Népies baromfitermesz-
tésünk színvonalának további emelése
céljából a földművelésügyi minisztérium az
idén 30.000 kiváló minőségű tenyészba-
romfit oszt ki és az akció lebonyolításá-
sával a Baromfitermesztők Országos Egye-
sületét bizta meg. Az akció keretén be-
lül nemesített magyarfajta fehér, sárga és
kendermagos tenyészcsakasokat osztanak
ki. Nagyszámban juttatnak a tenyésztők-
nek nemesített magyar jécéket, pekingi
gácsárokat és tojókat, gyöngyöcskakasokat
és tojókat. A tenyészbaromfiakat mintegy
50%-os árkedvezménnyel az ár utánvé-
telezése mellett augusztus 15 és novem-
ber 30-ika között osztják ki. Juttatásban
elsősorban az arra érdemes hivatásos kis-
gazdák részesülhetnek, más foglalkozásuk
igénylései csak a kiszagda igénylésének
kielégítése után lehet figyelembe venni.
Az igényléseket augusztus 15-ig a vár-
megyei gazdasági felügyelőségekhez kell
eljuttatni. A tenyészbaromfiakon kívül az
állami ellenőrzés alatt álló telepekről
származó tojásból keltezett közel egy
millió naposcsirke is kiosztásra kerül.
A naposcsirke igényléseket a keltetők közpon-
tjánál kell bejelenteni.

Negyven deka finom lisztet ad-
nak augusztusban a lisztjegyekre.
A székesfővárosi közlelmezési ügyosztálya
közli a fogyasztók közönségével és a keres-
kedőkkel, hogy a rizsnek lisztjegyekre
való kiszolgáltatása július 31-ével meg-
szűnt. Ehhez képest az augusztus 1. nap-
jától kezdődően érvényes lisztjegyek min-
den egyes szelvényére további intézke-
désig egyenként negyven deka finom
lisztet (száraztésztát, vagy buzadarát) kell
kiszolgáltatni.

Eladó Zagyvapálfalván vasútállomás
mellett 2 drb háztelék. Egyik 772, másik
774 □ öl, Mindkét telep 2 drb ház
építésére alkalmas. Cím: a Kiadóhivatalban.

Százötven millió pengőre lesz
szükség az idei nagy börtörzés
felvételére. Az idei borértékesítés
megszervezése nélkül a szőlőművelés jó-
vedelmezősége nem biztosítható. Ebben
az irányban a komoly előkészítő mun-
kálatok már folynak. A borértékesítés kér-
dése egyébként három részre oszlik: be-
raktározás, a pince és a hordók kérdése
a tulajdonképpeni forgótőke biztosítása
és végül a fogyasztás kérdése. Az idei
termés értékesítés szakértők szerint mint-
egy 150 millió pengő forgótőkét igényel,
ami körülbelül kétszerese annak, ami a
normális esztendőben a borértékesítés-
ben dolgozó két szövetkezetre vár a fel-
adat, hogy az új börtörzési kereskedelmi há-
lózat hitelproblémáit áthidalja. Az All-

Tavaszi újdonság!
SZÜCS-FÉLE

„Vitamin Crém”

A legmodernebb elvek szerint készített
VITAMINDUS arc krém. Az arc bőr természet-
tápanyagait tartalmazza s ezért rugalmassá, üdvé-
teszi és megóvja a ráncosodástól.

SZÜCS-FÉLE

„Bubi Arcszesz”

Megszünteti pattanásait és az arc bőr
zsírosságát.

Kapható:

SZÜCS RÓBERT
MAGYAR KORONA
GYÓGYSZERTÁRÁBAN.
SALGÓTARJÁN.

dóan folyó tárgyalások eredményeként az
idei borértékesítés finanszírozásának kér-
dése megoldottnak tekinthető.

Bankjegyforgalom. A bankjegy-
forgalom a Magyar Nemzeti Bank július
31-i kimutatása szerint a július 23-1
forgalommal szemben 163.6 millió pen-
gővel növekedett. A váltópénzkészlet 2
millió pengővel csökkent. A bankjegy-
forgalom 2.254 millió pengő.

Az újonnan kijelölt börtör-
kereskedők. A kormány azoknak az
új börtörkereskedőknek a hitelleltételéről,
akikről a szakmában még nem alakul-
hatott ki megfelelő vélemény és emiatt
rendes bankári hitelhez nem tudnak jutni,
három nagy pénzintézet bevonásával, az
ugynevezett keresztény kiskereskedői
hitelakcióban kíván gondoskodni. A kér-
déses hitelakció keretében a hitelgénye-
ket a Budapesti Székesfővárosi Községi
Takarékpénztár Rt., a Pesti Magyar
Kereskedelmi Bank és a Magyar Általá-
nos Hitebanknál, ezeknek fiókintézménye-
inél és affiliációinál lehet előterjesztetni és
ugyanott lehet a hitel feltételekre vonat-
kozóan részletes tájékozódást szeretni.

Rimaszombati-u. 41 sz. ház el-
adó. B6-
vebbet a kiadóhivatalban.

Felvétel a debreceni egye-
temre. A debreceni m. kir. Tiszta István
Tudományegyetem hit-, jog- és állam-
orvos-, bölcsészettudományi- ennek ma-
thematikai és természettudományi cso-
portjára a rendes beiratkozás az 1942—43.
tanév I. félévére szeptember hó 1—15-én
estig tart. Dékány engedéllyel beiratkozni
szeptember hó 16—20-ig, rektori enge-
délyel szeptember 21—30-ig lehet. A
felvételi kérvényeket az illetékes karhoz
címzetten 1942 augusztus hó 1 és 31
között kell benyújtani. Eredeti okiratok
szükségesek. A dékányi hivatalok csak
keilőleg felszerelt kérvényeket fogadnak
el. Akik landijmentességért folyamodnak,
kérelmüket az illetékes karhoz 1942
szeptember 1-ig nyújtják be. Úrlapok az
illetékes dékányi hivatalban kaphatók.
Részletes tájékoztatás jelent meg a Bu-
dapesti Közlöny 1942 június 24-iki szá-
mában, s felvilágosítást nyújt a rektori
hivatal. Az egyetemen férfi- és női
internátusok működnek. Erre nézve az
internátus, illetőleg kollégium igazgatósága
nyújt részletes tájékoztatást.

Miért nem szabad a friss gyü-
mölcsre vizet inni? Több halálos ki-
menetelű eset kapcsán a német lapok is-
meretterjesztő cikkeiben világosítják fel
a lakosságot, hogy miért nem szabad friss
gyümölcsre vizet vagy sőt inni. A folya-
dék következtében megduzzat gyümölcs
a belfalra ingerlő hatást gyakorol, mely-
nek rendszertint hányás a következménye.
Ha hűlőnőző okokból hányás vagy más-
féle megkönnyebbülés nem következik be,
akkor a belfelfuódásnak belfelulása le-
het a következménye, ennek pedig a re-
kesztizom feltalása, mely a szív és tüdő
munkáját akadályozza. Különösen kis
gyermeknek ez könnyen halálhoz is
vezethet. Vízre vagy más nemű folya-
dékra ezzel szemben nyugodtan lehet
gyümölcsöt enni, mert a folyadék a felső
bélrészeken gyorsan áthalad és így a
gyümölcscsel nem kerül érintkezésbe.

Nyomdatulajdonos: Végk Kálmán